

Állás díj helyben:	
Egész évre . . .	8 frt
Félévre	4 frt
Negyedévre . . .	2 frt
Vidékre 1 frttal több.	
Hirdetési díj:	
Egész oldal . . .	20 frt
Fél oldal	10 frt
Negyedoldal . . .	5 frt
Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, KEDDEN és CSÜTÖRTÖKÖN.

— Egyes szám ára 10 kr. —

A szerkesztőség és kiadói hivatal:	
VII-ik kör, Vira-g- utca, 337-ik házszám.	
Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.	
„Nyiltér” sora 15 kr.	
Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kincstári ille- ték számítatik.	

Sok az eszkimó.

Sok az eszkimó, kevés a foka. A Madách eszkimójának ez az életbölcselete talán sohasem volt nagyobb igazság, mint mostanában. Csakugyan sokan vagyunk. Ugyan tudna-e valaki hamarjában egy életpályát választó fiatalembernek olyan féle munkakört ajánlani, a melyet még agyon nem tapostak? Mi azt hisszük s kívülről bizonyára még igen sokan, hogy olyan életpályára nincs.

Orvosok, ügyvédek, professorok, mérnökök, kereskedők és iparosok egyaránt nagyon panaszkodnak az óriási verseny miatt. Ha valamely állásból valaki betegség vagy halál miatt kiesik, midjárt ott vannak öten-hatan az eszkimók közül, a kik az egyetlen fókára vadásznak. A sok versenyző közül aztán egynek csakugyan sikerül a megüresedett állásba bejutni, a többi pedig fölcsapat — proletárnak. Hiszen az olyan szép foglalkozás!

Egy fővárosi ügyvéd éppen a napokban állott elő olyatén indítvánnyal, hogy az ügyvédek számát meg kellene apasztani és helyesebben szolva, oda kell törekedni, hogy az ügyvédi pályára minél kevesebben lépjenek, mert különben a prókátorok egymást falják föl.

Természetes, hogy ez indítvány, a célját tekintve helyes, mert csakugyan kellemetlen dolog, hogy olyan sok az ügyvéd, holott a pörös atyafiak száma jelentékenyen megfogyott. De az a kérdés, vajjon az ilyen indítvány értelmében lehet-e a dolgot csak úgy hajánál fogva előrántani s ekképpen agyonütni? Hát tessék megakadályozni az ügyvédek elszaporodását azzal, hogy az egyetemi professorok ötször-

hatszor tartozzanak elbuktatni a vizsgázó ügyvédjelölteket! Tessék felszólítani a kormányt és a hatóságokat, hogy a közigazgatási tisztviselők számát sokszorozzák s ugyanily arányban emeljék a fizetéseket! vagy a mi még a legcélravezetőbb lehetne, tessék osztályozó intézetet fölláttatni, amelyben megállapíthassák, melyik fiatal ember milyen pályára lépjen vagy ne lépjen! De hát ezek lehetetlenségek, valamint általában minden célba vett külső reform is, mert hiszen nemcsak az ügyvédi pálya olyan túltömött. Sőt, hogy nagyot ne mondjunk, azt hisszük, hogy orvosok nagyobb számmal végeznek, mint ügyvédek s így azok között nagyobb is a verseny. Szinte hihetetlen, ha elgondolja az ember, miképpen tud elvergődni ennyi, ugynevezett »lateiner« a mi aránylag kicsiny országunkban. Hogyan tud elvergődni kérdezzük, hát még tisztességesen, ügyvédhez és orvoshoz méltóan megélni?

Szóval az ilyen állapotokban mint a melyek jelenleg a túltömöttség miatt léteznek, nem lehet csak úgy könnyedén segíteni. Valamint maga ez a társadalmi betegség is belső bajnak tekinthető, úgy az orvosság is csak gyökeres alapiában gyógyító anyag lehet. Azt a tapasztalatot azonban mindeneset el kell fogadnunk hogy mindenféle életpályára túl van már terhelve. Ha tehát mélyebb reformmal akarunk e viszonyokon javítani, akkor azt kell néznünk, mely életpályáknak van jövőjük s melyek fontosak az ország fejlődésére nézve. E tekintetben azt hisszük, bátran utalhatunk az iparra és kereskedelemre, melyek nálunk még korántsem fejlődtek oda, a hol más nyugati államokban vannak. Ezzel azonban korántsem akarjuk azt

mondani, hogy a tudományos irányú életpályák nem fontosak, mert hiszen az anyagi gyarapodással a szellemi fejlődés karöltve jár, csakhogy az ipar- és kereskedelem most van fejlődőben, míg a tudományos életpályák csupán a közszükségletre szorítkoznak. Már pedig mivel ma már kevés a pörösködő és sok az ügyvéd, kevés a beteg az orvosok nagy számához képest természetes, hogy a pályákon csak annyi emberre van szükség, amennyit a rendes szükséglet megkövetel.

Az iparosok és kereskedők se dicsekedhetnek ma valami fényes helyzettel. Különösen az utóbbiak közül igen sokaknak szomorú a sorsuk; eladósodnak és tönkre mennek. Nem szabad azonban felednünk, hogy az iparosoknak és kereskedőknek mindig kevesebb az igényük — legalább átlagos mérték szerint — mint a szellemi foglalatosságuké. A legszegényebb tanárnak, orvosnak vagy ügyvédnek éppen olyan háztartást kell vezetnie, mint a leggazdagabb iparosnak vagy kereskedőnek. Mig viszont a szegény iparostól vagy szegény kereskedőtől senkise veszi zokon, ha szegény állapotához képest lakik, él és öltözködik.

Hol van tehát mégis a hiba és hol kell keresnünk a reform nyitját?

A hiba a szülők azon bizonyos hiuságától és nagyzásától ered, hogy fiaikat okvetlen a »lateiner« pályára kell nevelniök, mert az ipari vagy kereskedelmi foglalkozás lealacsonyító rájuk nézve. Ez a téves felfogás csak nagyon kevesekből hiányzik s többnyire a szegény sorsu embereknél, a kik legtöbb esetben a tanítatás költségei miatt nem iskoláztatják végig gyermekeiket. Viszont igen sok szegény

TÁRCSA.

A csoda gyermek.

— Svájci regé. —

Messze földön, hol az alpok
Égbe nyújtják szirtes ormok,
Istenfélő, jámbor népek
Nagy komolyan így regélnek:

Uri kanton völgy ölében
Buza földje közepében
Kis fiut lelt a földmives,
És a gyermek szép és kedves.

Karját nyujtá és mosolyga,
S a földmives lehajolva
Fölemelni próbálgatja,
De nem bírja izmos karja.

Meg-megpihen, újra kezdi,
Hogy ölébe tudja venni;
S egyre súlyosb lesz a gyermek
Bújára a földmivesnek.

Édes szóval, szép beszéddel
Hívogatja, mellé térdel,

Aztán újra megkísérli
A fiúcskát fölemelni.

S édes szózat cseng fülébe,
Mint a fia beszélne:
»Jámbor ember, jól vetettél,
Kegyben állasz az Istennél!«

Széttekinte álmélkodva,
Hogy' s mi történt föl nem fogja,
A kised nem volt előtte,
Eltűnt messze, égbe? földbe?

S aratáskor minden évben
Búza földje közepében,
Hol feküdt a csodagyermek
Százszor annyi gabna termett.

Havas Antal.

R ó z s i k a.

Homály van a szobácskában, nesztelen
járnak-kelnek. Ott fekszik kis fehér ágában a
szép Rózsika! Dús fekete haja beárnyékolja
fehér tiszta homlokát, majd vékony ránczok
képződnek rajta és nehéz sóhaj kél a duzzadt
ajkáról.

»Beteg vagyok édes anyám — nagyon beteg!«

Oly halkán, oly fájdalmasan ejti ki e szavakat — fél, hogy meghallja édes anyja, nem akarná pedig megszomorítani őt.

Az a csunya, rossz betegség milyen gyorsan, milyen biztosan működik!

Ragyogó két fekete szemét felveti édes anyja szomorú arcára, látja a könnyeket szemében, érzi, hogy mennyire fáj neki kis lánykáját beteg látni.

Nyissátok ki az ablakot, — mért zárjátok be? látni akarok — látni!

Nehéz felhőkkel harcol a lenyugvó nap sugarai át-át törnek a barna tömegben és oda repülnek a kis beteg ágyára.

Megragadja nénikéje kezét, lassan emelkedik fel párnáiról — látni akar — látni!

»Mily szép zöldek már az akáczfák, — milyen szép a május — ugy-e én is kimegyek a zöldbe, a többi lányokkal, rám veszem a fehér ruhát — szép rózsákat viszek a kisaszszonynak, fehérret meg sárgát — sárgát meg pirost!«

Ott áll az ágy körül a jó rokonság, a doktor bácsi, hallgatják a szép kis lány cse-

szülő van, kiket ez az említés hiúság szintén annyira elkábit, hogy fiaikat bármi áldozatok árán is taníttatják. A gazdagok pedig — már csak vagyoni jólétüknél fogva is — «szép» pályára küldik fiaikat nem törődve azzal, hogy később a proletár sereg létszámát fogják szaporítani.

Denique a helyzet csak akkor fog javulni, ha megértjük a szülőkkel azt a régi, de arany-igazságot, hogy «nem mind arany, a mi fénylik»; hogy nem a külső dekorum, a hangzatos cím, az életben való hiúságos szereplés az, a mi az embert egyedül boldogítja, hanem az igénytelen egyszerű, csöndben való munka is, melynek útján könnyebben érhető el az emberi élet magasabb ideálja — a megelégedés.

Kell tehát, hogy a szülők nagy része, különösen a szegényebbek habozás nélkül ipari vagy kereskedői foglalkozásra adják gyermekeiket, mielőtt a középiskolában 3—4 osztályt elvégeztek. Amennyiben pedig a szülők ezt megcselekedni elmulasztanák, ott van a tanároknak egy igen fontos feladatuk, — hogy a középiskola alsó osztályain csak azon tanulókat bocsássák át, ki a tudományos életpálya folytatására elegendő képességgel bír. Ily módon azt hisszük, könnyebben elérhetővé válik, hogy az eszkimó se legyen nagyon sok, s a foka se nagyon kevés.

Julius.

Kinek kell „totocska“?

A felvidéki inségesek segélyezése iránt országsszerte mutatkozó nagy érdeklődés biztat, hogy jelen tiszteletteljes megkeresésem kedvező sikerrel fog járni.

A felvidéki inséges családok megélhetésének megkönnyítése érdekében az általam képviselt felvidéki magyar közművelődési egyesület indokoltnak találja, ha az inséges felvidéki családok gyermekei a magyar alföld jobbsorsú családjai körében elhelyezést találnának.

Ezen elhelyezés lehetne akár néhány hónapra akár a felfogadó tetszése szerint több évre terjedő, elhelyezendők lennének 6 tól egész 15 éves fiú és leány gyermekek oly feltételekkel hogy az elhelyezettek gondos ápolásban és ellátásban, törvényszerű iskolázásban részesüljenek, valamely mesterségre vagy tisztességes keresetmódra taníttassanak.

vegését, — milyen tisztán beszél, mintha ezüst harangocskát szólna, ugy cseng hangja, meg van mentve — ugy-e meg van?

Még egyszer felemelkedik ágyában, még egyszer megnézi a zöld akáczlombokat, újra beszélni kezd a szép májusról, a kis leányokról a fehér ruháról, a rózsákról — a fehér róza, meg a piros róza, a piros róza meg a sárga róza. — — —

Majd hirtelen torkához kap kis kezecskéivel — szemei tétovázva tekintenek körül, — szólna még — nem tud — az ablakot lassan beteszik, leeresztik a függönyöket, nem akarják látni a kis lányka kinlódását — lerántja magáról a takarót, kis keble mint lasabban, lasabban hullámzik, szemeinek ragyogó fénye megtörik, kis kacsóit összeszorítja — látni akar — látni!

„Anyám — édes anyám!“

Fehérbe öltöztették a kis Rózsikát, tiszta fehérbe — a sárga róza meg a fehér róza ott hervadozott koporsóján — ki vitték a zöldbe, a lányok is kikisérték — de ő nem látja őket — ő csendes, néma a kis halott!

Bán.

A felfogadókkal szerződést kötnek és az ellenőrzési jogát fenntarthatnák egyesületünknek.

Miután úgy tudom, hogy hatósága területén a multban hasonló elhelyezés már sikerrel történt, tisztelettel megkeresem méltóztatásuk alkalmas módon a gyermek felfogadására a lakósságot fehívni és a felhívás eredményéről engem (Bpest üllői ut 25) mielőbb értesíteni.

Hazafias tisztelettel: Budapest stb.

Rudnyánszky s. k.

a felv. magy. közművelődési egyesület alelnöke.

„Kibuvik a szeg a zsákból“ című közleményünkhöz.

Ezen cím alatt lapunk mult keddi számában megjelent közleményre a „Szabadkai Közlöny“ f. é. 25. számában „egy községi tag“ az izr. hitközség elöljáróságának ártatlanságát igyekszik bizonyítani. Mi szívesen láttuk volna ugyan, ha ez ominozus ügyre nem kellett volna többé visszatérnünk, de a „községi tag“ kényszerit bennünket arra, hogy a végszóval éljünk.

Különös dolog az, hogy a képviselőtestület védekezésére, önként vállalkozik egy „községi tag“! Mi jogon, mi czímen s mely indokból? Borzasztó nagy lekötözöttje lehet a cikk írója az elöljáróságnak, ami az egész cikk sorából majdnem világosan kiolvasható; de alig hisszük, hogy ez előzékenységét közsönettel fogják venni, mert hogy cikkíró csupán azért tolja föl magát védőnek mivel az elöljáróság megválasztásához hozzájárult (tehát ilyen formán protektor), — legalább is — furcsa indokolás. Elismerjük a „községi tag“ személyében a békeszerető öszszetartásra buzdító embert, de védőnek sehogy sem állja meg a helyét. Ha nem szívesen ártja magát községi dolgokba, mint ő maga mondja, — minek tette ezt, ki kérte fel rá, vagy ki bizta meg vele? Hiszen ha az elöljáróság be nem látná, hogy mulasztást követett el, igazolná ő magát, de elhallgatott és ezzel hibáját beismerte. De a „községi tag“ maga mondja, hogy az elnök bocsánatot kért dr. Nádaytól, (amiről nincs ugyan tudomásunk) tehát volt miért bocsánatot kérni!?! Hogy az elöljáróság melyik tagja hibázott, azt kutatni nem a lap dolga, ezt teheti a „községi tag“, mert ugylátszik őt nagyon érdekli a dolog.

Hogy a képviselőtestület midőn a három pályázónak meghívását elhatározta, egyben arról is gondoskodott, hogy illő tisztelet és előzékenységgel fogadtassanak, azt tudjuk, csak hogy e határozat nem lett egyformán fogantatosítva.

Hogy dr. Venetianer husvétra lett meghíva, azt is tudjuk és hogy miért lett ő épen erre az ünnepre meghíva, annak is meg van az oka.

Gyenge védekezés az, hogy dr. Nádayt azért nem fogadhatták oly impozánsan, mert pénteki napon, tehát hetivásáron érkezett. Hiszen sem az elnöknek, sem az alelnöknek, de a képviselő testület sok számos tagjának semmi köze sincs a hetivásárhoz s hisszük, ha az elnök felkérte volna a képviselőtestületnek bármelyik ügyvéd vagy orvos tagját szívesen és a legnagyobb előzékenységgel áldozta volna fel azt a rövid kis időt, mely szükséges egy meghívott vendég fogadására.

Hogy dr. Spira meg volt elégedve a fogadtatással azt a „községi tag“ nem igazolhatja be azzal, hogy még egy másik meg-

hívásnak is engedett; mert nem az elöljáróság felhívása folytán maradt még tovább itt, hanem a község zömének határozott kívánatára s ennek költségére.

De elismeri a „községi tag“ azt, hogy a két megbízott saját akarata szerint cselekedett, midőn az elnök által ráruházott megbízatásnak nem felelt meg, tehát elismeri ezzel azt is, hogy csakugyan hiba követetett el.

Saját magát üti pofon a cikkíró, midőn azt mondja, hogy egyes ember nem lehet irányadó egy testület eljárásának megbirálásánál. Hát cikkíró, mint „egy községi tag“, mérvadó-e a czáfolatra?

Végre megjegyezzük még cikkírónak, hogy az általa neheztelt cikkben foglaltakkal senkit félrevezetni nem akartunk, de ellenkezőleg felvilágosítani véltük a községi tagokat s ezt ezután is fogjuk tenni ott a hol kell, és jegyezze meg magának a „községi tag“: lapunk nem szokott senki kedvéért sem handabandázni, nem áll üzleti vagy ipari összeköttetésben senkivel sem s így függetlenül írhat mindig, bármiről és bárkiről.

W.

Szabadkai polgári temetkezési egyesület alapszabályai.

(Folytatás.)

8. §. A tisztviselők, a választmányi tagok és a számvizsgáló bizottság. A közgyűlés által három évre választatnak; a régiék ujonnan megválaszthatók, és díjtalanul működnek.

a) Az egylet elnöke az évenként egyszer tartandó rendes s ha sürgős ügyek kívánják, a rendkívüli közgyűlést, egy választmányi üléseket is összehívja s azokon elnököl; az egylet ügyeire felvigyáz; egyenlő szavazatok esetén egyszavazattal rendelkezik, a közgyűlési és választmányi határozatokat végrehajtja, s az egyletet bárhol hatóságok, egyletek és magán-személyek irányában jogérvényesen képviseli, végre az egylet életben előforduló kifizetéseket a pénztárosnál az alapszabályok értelmében utalványozza és szükség esetén az egylet ügyeinek védelmére ügyvédet vehet.

b) Az elnököt szükség esetében az alelnök helyettesíti.

c) A jegyző az egylet összes üléseinek könyveit vezeti a gyűlésre való meghívókat kibocsátja, az egylet érdekében szükséges iratokat szerkeszti, az egyleti tagok könyvecskeit kiállítja, az elnökkel együtt aláírja, az egylet irattárát és pecsétjét őrzi.

d) A pénztáros a bevétel és kiadásokról szóló hitelesített könyveket vezeti, a pénztár állapotáról az elnök, vagy a számvizsgáló bizottság, vagy a választmány felhívására tartozik jelentést tenni, azoknak kívánatára a pénztári könyveket és a pénzkészletet megvizsgálás végett bemutatni; ezeken kívül a 3. §. és 5-ik §-ban körülírt befizetéseket elfogadja, azokat a tagsági könyvecskében nyugtatja, a begyűlt pénzt a befizetések után legfeljebb 3 nap alatt, a választmány által meghatározott egyik helybeli pénzintézetnél elhelyezi, a betett pénzekekről szóló takarékpénztári könyvecskét őrzi; végre halálozás esetén az elnök utalványára a jogosult örökösöknek a 6. §-ban meghatározott segélydíjat azonnal kifizeti. A takarékpénztári könyvecskére a pénzt betenni, de kivenni csak elnöki utalványra lehet; mi a takarékpénztári könyvecskére kiteendő.

e) A három tagu számvizsgáló bizottság negyedévenként és a közgyűlés előtt köteles, azonkívül jogosítva van bármely időben meg-

vizsgálni a pénztár állapotát s erről a választmány utján a közgyűlésnek jelentést tesz.

9. §. A választmány teendői. Választmányi ülés évnegyedenként egyszer szükség esetében többször is tartatik. Tárgyai: új tagok felvétele a 3. §-ban körülírt feltételek mellett; a hátralékosoknak kötelezettségeik nem teljesítése esetén az egyletből való kizárása; a számvizsgáló bizottság jelentéseinek felülbírlása; a közgyűlés tárgyainak előkészítése és egyéb a közgyűlésnek fent nem tartott s az alapszabályokból folyó ügyek elintézése.

10. §. A közgyűlés. A közgyűlés évenként rendszeren egyszer tartatik; szükség esetében vagy a számvizsgáló bizottság, vagy a választmány, vagy 10 tag kívánatára az elnök rendkívüli közgyűlést tartozik egybehívni.

A közgyűlés tárgyai: A pénztáros és a számvizsgáló bizottság jelentéseinek meghallgatása, felülbírlása és ezek részére a fölmentvénynek megadása, vagy megtagadása; a tisztikar, a számvizsgáló bizottság és a választmány lemondásának elfogadása; lisztujtás a 8-ik § ban meghatározott idő lejártá után, végre ha szükségesnek látszik az alapszabályok módosítása; ezen legutóbbi esetben a közgyűlés határozatainak érvényességéhez az összes tagok két harmad részének jelenléte szükséges. Ha a közgyűlésen a kikötött szám nem jelennek meg, új közgyűlés hirdettetik, s az ekkor megjelent szavazatok száma végérvényesen határoz. Megjegyzendő, hogy a férj képviseli nejét a közgyűlésen és viszont, más tag ha a közgyűlésen való megjelenésben gátolva van, más egyleti tagot írásban bizhat meg képviselével mit az elnöknek, a közgyűlés megkezdése előtt tartozik a megbízott bemutatni; megjegyeztetik: mint megbízott házastársán kívül még csak egy szavazatot képviselhet.

11. §. Az egylet pecsétje. Az egyleti pecséten, ezen körülírás van, a „Szabadkai Polgári temetkezési egyesület pecsétje.“

12. §. Az egylet esetleges feloszlása iránti határozat. Az egylet feloszlása csak fontos okból, jelesen: életképtelenségének esetében történhetik meg, s az csak közgyűlésileg, az összes tagok kétharmadának hozzájárulásával határozható el, ezen esetben a vagyon jótékony célra szentelendő és pedig a szabadkai községi elemi iskola tanulók ösztöndíjára.

13. §. Ezen egylet más társulatba tesztételeg semmi szín alatt be nem léphet.

Megjegyeztetik, hogy a szűkebb körű bizottság az alakuló közgyűlés megtartására határnapul folyó évi május hó 29-nek délelőtti 10 óráját tűzte ki, alulírott hivatalos helyiségében.

Birkás Lajos,
értekezlet elnök.

H I R E K.

Egyházi zene. Áldozó csütörtökön d. e 10 órakor a Terézia főtemplomban Beliczay Gyula F-dur miséje és Drabeli Duettje (Fuvola szólóval) fog előadatni.

A helybelli kézműáru kereskedők közös megállapodásra jutottak arra nézve miszerint üzleteiket f. hó 25-től kezdve augusztus 15-ig este 7 órakor már zárják.

A sebes hajítás nálunk egy idő óta napirnden van míg végre tegnap sikerült rendőrségünknek egy ilyen sportsmant Balás Jaga János személyében elcsipni és öt 30 forinttal a tanut pedig kit a rendőr magával vitt, de a nevét „ne keresd“ Jánosnak mondotta, 10 frttal megbírságotlani.

A koronázási jubileum alkalmából a helyb. izr. tantestület által jótékony célra tartandó táncmulatság érdemében f. hó 21-én a «Nemzeti Szálló» éttermében előértekezlet tartott, melyen azt határozták, hogy a mulatság június hó 11-én szombaton este a városligetben fog megtartatni. Bővebb értesítést falragaszok által fognak adni. Az előkészületek serényen folynak.

Betöréses lopás Krausz Mór 6-ik kör kereshetőhöz f. hó 22-én az éjjeli órákban ismeretlen tettesek a kerten keresztül behatoltak és raktárát aláásták, de galád terük nem sikerült, mert a raktár belül be volt deszkázva és így oda be nem juthattak, miért is megelégedtek az udvaron talált két üveg pálinkával, mit magukkal is vittek. — *Éjjeli örök jöjjön el a ti éberségetek!*

Exhumálás. Lapunkban már említett, Lőrincz Julianna ellen elkövetett gyilkossági ügyben ma fogják a hullát exhumálni és boncolni.

Palicsra rándulók száma egyre növekedik. Tegnapelőtt este a 6 órai vonattal már annyi volt a városba visszautazó közönség hogy a személyszállító kupék ismét kevésnek bizonyultak és mintha csak készakarva intézkednék a szegedi üzletvezetőség akkép, hogy már most olyan kellemetlen dolgok napirenden legyenek. I-ső és II-od osztályra váltott jeggyel 3-ad osztályban kell utazni és ez még megjárja, de sokan egyáltalában nem is kaptak helyet.

Színház. Csütörtökön a helybeli szerb színtársulat adni fogja „Kralyevics Marko“ című népszerű drámát melyhez egész új (és a hozzá értők véleménye szerint kiválóan sikerült) zenét irt G a l F e r e n c z karagyunk. Ezen előadásra a szerző iránti tiszteletből az egész városi zenekar fog működni s így egy élvezetes estére van kilátásunk. Ugyan ezen estén a teljes zenekar elő fogja adni G a l F e r e n c z nek egy „magyar“ és egy „szerb“ nyitányát is.

Kocsis-büszkeség. Egy szegedi doktornak megugrott a kocsisa: egy derék szálas legény, akinek parádésan ki van pödörve a bajsza. A doktor a kapitány elé állította s ott kérdik tőle: — Miért szökött meg a szolgálattól? — Én tekintetes uram semennyiért se hajtom tovább azokat a lovakat. — Miért? — Szégyenlem — mondta büszkén. S hozzátette: — Vegyen a doktor ur szebb lovakat, akkor visszamék.

Óriási árvíz Amerikában. New-Yorkból jelentik, hogy a Missouri és Mississippi folyton áradnak. Más vidékekről is jelentenek áradásokat. A folyamok faházakat és fadarabokat visznek magukkal. Sioucityben és szomszédságából 8000 ember a házakból menekülni kényszerült. 100-an közülök oda veszttek. Sok ember kapaszkodott a házromokba és deszkákba, melyek Omahában a hidoszlopokon hősiiesen megmentettek.

A „Borszéli savanyúvíz“ vegyi összetétele folytán általános üde mellékvíznek vált be. Nagy mennyiségben szállítják messze külföldre is, miért is fölhívjuk olvasóink figyelmét a Roznovszky cég vasárnap számunkban megjelent hirdetésére.

Irodalom, művészet.

A koronázási jubileumi ünnepélyére nagyban készül a főváros. Előre láthatólag tömérdek vidéki rándul fel ez alkalomra Budapestre s valóban nem ajánlhatunk ezen alkalomra jobb Útmutatót az utazónak, mint a

Hornyánszky kiadásában most megjelent valóban igen díszes munkát, melynek czíme: Budapesti Útmutató. E díszesen bekötött könyvben (128 lap) a mai Budapest van leírva és 124 szebbnél szebb képben bemutatva. Örök emlék lesz ez mindenkinek, ki az ünnepélyen részt vett. A diszmunka ára kötve csak egy forint, úgy a kiadóhivatalnál Budapesten, valamint minden könyvkereskedésben a vidéken.

Nyilttér.*)

Tek. Szerk. Ur!

Minthogy én voltam megtámadva, az utolsó szó, is engem illet, azért tehát kérem, hogy míg ezen bucsu-szókat felvenni sziveskedjék.

Szabadkán, 1892 május 22.

Tisztelettel:

Andrási György.

Tunits Györgynek.

Önézetem s a nagyérdemű olvasó közönség iránti mély tisztelem nem engedi, hogy legutóbbi förmedvényével tüzetesen foglalkozzam; az abban foglaltató durvaságokat tehát egyszerűen reá visszaháritom; a ferditések s valótanságok fölött pedig az elfogulatlan olvasók, főleg pedig azok fognak itélkezni, akik 1. a régi bevarrott, 2. az általam javított és 3. ama harmadikféle hámkápakat egybevetették, mely utóbbi Padhorz ur gyárában készül, de a melyet Tunits uram jóakarata az én találmányommal szándékosan felcserél. Végre ha csakugyan nem tudná, hogy melyikeket voltam kénytelen kiutasítani? kérdezze meg Csernetics barátját, ő majd megmondja.

Andrási György.

* (E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

FELELŐS SZERKESZTŐ és IAPTULAJDONOS
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

2824/P. 1892,

Hirdetmény.

A szabadkai kir. tszék. mint urbéri bíróság ezennel közhírré teszi, hogy Kötő József, Soja Mihály és társai Ó-moroviczai lakosok által, Györe Mihályné és társai Ó-moroviczai lakosok, alperesek ellen az Ó-moroviczai határban levő urbéres teher alatt álló összes jobbagyi birtokosok tagosítása végett, folyamatba tett urbéri birtok rendező perben az ügyvezetésével Olsavszky Jenő kir. tszéki birót bizta meg, a távollevők és az ismeretlen tartozkodásuk részére pedig ügygondnokul Brenner József szabadkai ügyvédet kinevezte és az ügynek jegyzőkönyvi tárgyalására újabb határnapul 1892. évi július hava 4-ik napjának reggeli 8 óráját a kir. tszék pertárába kitzte.

Felszólítatnak ennél fogva a hirdetmény utján a távollevők és az ismeretlen tartozkodású összes Ó-moroviczai volt urbéres birtokosok és azoknak jogutódjaik, hogy az így czélszerű vezetése czéljából a fennebb megnevezett ügygondnokot a szükséges felvilágosításokkal lássák el, s kellőképpen utasítsák, vagy pedig helyette más ügyvédet valljanak, s ennek nevét a szabadkai kir. tszéknel haladéktalanul jelentsék be. Valamint pedig felszólítatnak, hogy az ügynek tárgyalására a fennebb meghatározott napon és helyen ügyvéd által képviselve annál bizonyosabban jelenjenek meg, mert e mulasztásnak törvényszerű jogkövetelményeit csak önmaguknak tulajdonítsák, mert távolmaradásuk az ügynek érdemei eldöntését akadályozni nem fogja.

Kelt Szabadkán a kir. tszék. mint urbéri bíróságnak 1892 május 4-én tartott üléséből.

Kerekesy
jegyző.

Vasdényey
elnök.

Univ. med. **dr. Wohl József** egyetemes orvostudor, volt egyetemi tanársegéd, Tauffer tanárnak volt segédorvosa, mint **szülész és nőorvos** (specialista) városunkban letelepedett. — Lakik: a nagy takarékpénztár (posta) épületben. Rendel; d. e. 8—9-ig, d. u. 2—3-ig. 5—10

6524 sz./tan 1892.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város közönségének — f. év július hó 24-től esetleg f. év október hó 24-től egy illetve több évre a katonai kincstár részére következő helyiségekre leendő szüksége.

a) A helybeli 86 sz. cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokság, irodai és beosztott legénység részére egy laktanyára, a következő helyiségekkel u. m. hat (6.) egy ablakos — három (3.) kéttablakos iroda szoba, három (3) altiszti szoba egy börtön és egy raktár helyiség egy vagy több szoba 18 ember részére (fejenként 15.3 köbméter légűrt számítva) és az előirt mellék helyiségek;

b) A helybeli lovas ezred parancsnoksága részére egy laktanyára a következő helyiségekkel: egy (1) altiszti két ablakos szoba, konyha- kamra- és padlással; egy (1) egy ablakos iroda szoba-; háromszáz nyolevanhat (386) négyszög méterű raktár helyiségek és két vagy három legénységi szoba tizennyolc ember részére (fejenként 15.3 köbméter légűrt számítva.)

c) A 6-ik honvéd ezred kezelő bizottsága részére egy (1) két ablakos — és egy (1) egy ablakos — iroda szoba, továbbá egy tiszt lakás mely áll két szoba, egy konyha, kamara és padlából.

d) a 6-ik honvéd ezred parancsnokság részére iroda helyiségeinek négy (4) egy ablakos — három (3) két ablakos iroda szoba továbbá egy (1) egy ablakos legénységi szoba elő szoba és két fás pince.

Azonkívül szüksége van a városnak a gyalogsági ló szerelvények elhelyezésére egy 30. négyszög méter nagyságú raktár helyiségre.

Felhívtnak tehát mindazok, kik a fent jelzett alkalmas helyiségekkel rendelkeznek, miszerint dr. Gyorgyevich Szredoje katonai tanácsnoknál f. év június hó 15-ig jelentkezzenek, a hól a katonai beszállásról vonatkozó törvény és rendeletek értelmében minden szükséges felvilágosítás meg fog adni.

Kelt Szabadkán 1892 évi május hó 17-én.

Mamuzsich Lázár.

1—3

polgármester.

REGEDI
legtisztább égvényes
savanyukút
legjobb frissítő és asztali ital

kipróbált szer köhögés, torokbajok, gyomor- és hólyaghurut ellen.

Prospektusok minden elárúsító helyen, ugy az IGAZGATÓSÁGNÁL RADEIN fürdőben Stájerben.

5—20

A „MAGYAR ASZFALT RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG“

saját bányái: F.-DERNÁN (Bihar m.)

Iroda Budapest, VI. Andrászi-ut 30. sz.

elvállalja: új építkezéseknél az alapfalaknak nedvesség-elkülönítő aszfaltréteggeli befedését; járdák, udvarok, kapubejáratok, folyosók, konyhák, mészárszékek, vágóhidak, magtárak, raktárak, istállók, terraszok kerti utak, sétányok, szeszgyárak, ipartelepek, gyárhelyiségek, műhelyek, tantermek, utcai-átjárók, kocsutak, tekepályák, bérkocsi-állomáshelyek stb. stb. természetesen, legjobb

aszfalttal burkolását

továbbá eszközli; nedves falak lakások, boltok, raktárak stb. gyökeres szárazzáttételét — jótálás mellett — legolcsóbb áron.

Felvilágosítás készséggel adatik s nagyobb munkák vidéken is elvállaltatnak; — anyag utasításra vidékre is szállítatik.

A „Magyar aszfalt részvény-társaság“ bányatermékei a brüsszeli nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetésben (díszoklevél) részesültek.

Szabadkán: KARSAI BERTALAN ur ad bővebb felvilágosítást.

És ugyancsak ő nála szerezhetők be azon — kitűnő minőségű — cement csövek, melyek az utcák csatornázása folytán az egyes házakból a főcsatornába lesznek bevezetendők.

Magyar Országos Központi Takarékpénztár

Budapest, Deák Ferenc-utca 7-ik szám

engedélyez

törlesztési jelzálogkölcönöket földbirtokokra

a kimutatott földadó vagy a színhelyen fogantatott becslés alapján. Kölcsonkérvényekhez a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv hitelesített alakban csatolandók.

A legkisebb engedélyezhető kölcsön 1000 frt.

5—10

Bárminemű kérdések a fentti címhez intézve, gyors ellintézést nyernek.

Szabadkán, az intézet megbizottja: Szalay László ügyvéd.

Vas és fűszer-üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a ZOMBORI-uton, **Vály Béla** ur házában

vas- és fűszer-kereskedést

nyitottam, hol minden ezen szakmákba vágó cikkekét a legjutányosabb árak mellett kiszolgálók.

Midőn ezt becses tudomásra hozom, nem mulaszthatom el kérni a n. é. közönséget, hogy ebbeli szükségleteiket nálam szerezze be, én pedig oda fogok hatni, hogy pontos és olcsó kiszolgálásom által becses bizalmukat a legjobban kiérdemelhessem.

4—10

Könyves Tóth Antal.

Csakis a világhírű **cigarettapapírost** használjátok

Les Dernières Cartouches

BRAUNSTEIN FRÈRES párisi

gyárából, 65., Boulevard Exelmans.

E gyártmány a papiripar diadala, a cigarettapapír eszményképe.

Ezen cigarettapapíros és cigarettafüvel gyári raktára:

Bécs, I. Schottenring 25.

A valódi francia „Les Dernières Cartouches“ cigaretta-papírunk, valamint a valódi francia cigaretta füveljeink a „Les Dernières Cartouches“ papírból Szabadkán Jó Gusztáv urnál kapható.

5—25